

Kontrole środowiskowe w Kowarach – wspólnie dbamy o czyste powietrze

Najczęściej zadawane pytania (FAQ)

1. Czy muszę wpuścić kontrolę do mieszkania lub domu?

Tak. Zgodnie z **art. 379 ust. 6 ustawy – Prawo ochrony środowiska**, właściciel, zarządca lub użytkownik nieruchomości **ma obowiązek umożliwić przeprowadzenie kontroli środowiskowej**.

Utrudnianie lub uniemożliwienie kontroli może stanowić **przestępstwo** (art. 225 Kodeksu karnego) i skutkować konsekwencjami karnymi.

Osoby przeprowadzające kontrolę (upoważnieni pracownicy Urzędu Miejskiego w Kowarach działający w imieniu Burmistrza) mają natomiast prawo do czynności kontrolnych zgodnie z **art. 379 ust. 3 Poś.**

2. Co jeśli nie odbieram pism lub nie otwieram drzwi podczas kontroli?

Nieodbieranie korespondencji ani nieotwieranie lokalu **nie wstrzymuje ani nie unieważnia działań organu**. Utrudnianie kontroli może skutkować konsekwencjami prawnymi, w tym karą wykroczenia, przestępstwem lub decyzją administracyjną.

3. Mój piec jest stary, ale dobrze grzeje – czy to problem?

Tak. Jeżeli piec:

- nie posiada potwierdzonej klasy emisyjnej,
- nie spełnia wymagań uchwały antysmogowej,
- brak jest dokumentów potwierdzających parametry techniczne,

to jest traktowany jako **bezklasowy** i jego użytkowanie po 1 lipca 2024 r. jest zabronione.

4. Nie mam pieniędzy na wymianę pieca – czy gmina może przesunąć termin?

Nie. Terminy wymiany źródeł ciepła zostały określone w uchwale antysmogowej przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego. **Burmistrz Miasta Kowary nie ma kompetencji do ich zmiany ani wydłużenia**. Obowiązek należało wykonać w ustawowo przewidzianym czasie.

5. Czy mogę palić drewnem z remontu lub starymi meblami?

Nie. Zabronione jest spalanie odpadów, w tym:

- desek, belek i elementów z rozbiórek,
- mebli, płyt wiórowych i MDF,
- futryn drzwiowych i okiennych,
- paneli i płyt laminowanych,
- plastików, folii, tekstyliów, ubrań, butów.

Spalanie takich materiałów powoduje emisję toksycznych substancji i jest wykroczeniem.

6. Jak często trzeba robić przegląd kominiański?

Przewody kominowe (dymowe, spalinowe, wentylacyjne) powinny być **kontrolowane co najmniej raz w roku** przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia. Brak przeglądów jest naruszeniem Prawa budowlanego.

7. Czy muszę mieć dokumenty do pieca, nawet jeśli jest stary?

Tak. Należy posiadać:

- dokumentację techniczną i eksploatacyjną,
- instrukcję obsługi,
- dokumenty potwierdzające klasę emisyjną (jeżeli dotyczy).

Brak dokumentów oznacza, że piec jest traktowany jako bezklasowy.

8. Złożyłem deklarację do CEEB kilka lat temu – czy to wystarczy?

Nie. Deklarację należy:

- złożyć przy pierwszym uruchomieniu źródła ciepła,
- zaktualizować przy każdej wymianie lub zmianie sposobu ogrzewania.

Nieaktualne dane traktowane są jak brak deklaracji.

9. Kto odpowiada za piec – właściciel czy użytkownik?

Odpowiedzialność może dotyczyć zarówno właściciela, jak i użytkownika:

- właściciel odpowiada za stan techniczny urządzenia,
- użytkownik za sposób jego eksploatacji.

10. Jaki jest cel kontroli?

Celem jest:

- ochrona zdrowia mieszkańców,
- poprawa jakości powietrza,
- egzekwowanie obowiązujących przepisów prawa.

Kontrole **nie mają charakteru represyjnego**, lecz prewencyjno-edukacyjny.

11. Co grozi za użytkowanie bezklasowego pieca po terminie?

- **Decyzja administracyjna** nakazująca wymianę lub dostosowanie urządzenia,
- odpowiedzialność wykroczeniowa (art. 334 Poś),
- odpowiedzialność karna w uzasadnionych przypadkach,
- egzekucja administracyjna w razie niewykonania decyzji.

12. Jak sprawdzić, czy mój piec jest bezklasowy?

Jak sprawdzić?	Co to oznacza?
Brak tabliczki znamionowej lub oznaczeń klasy	Piec traktowany jest jako bezklasowy

Jak sprawdzić?	Co to oznacza?
Brak instrukcji obsługi lub certyfikatu	Brak potwierdzenia spełniania norm
Piec zasypowy starego typu („górnik”, „dolnik”)	Najczęściej piec bezklasowy
Urządzenie wyprodukowane przed 2012 r.	Z reguły nie spełnia norm
Brak dokumentów potwierdzających klasę 3, 4, 5 lub ekoprojekt	Piec uznawany za bezklasowy

13. Czy mogę używać drewna pomalowanego, lakierowanego lub impregnowanego?

Nie. Takie drewno **jest odpadem** i spalanie go w piecu jest zabronione.

14. Czy mogę korzystać z pieca zainstalowanego przez poprzedniego właściciela?

Tak, ale tylko jeśli piec spełnia wymogi uchwały antysmogowej i posiada odpowiednią dokumentację. W przeciwnym razie należy go wymienić lub dostosować.

15. Czy wspólnota mieszkaniowa może odpowiadać za piece w lokalach prywatnych?

Wspólnota odpowiada za urządzenia wspólne (kotłownie, kominy zbiorcze), natomiast **odpowiedzialność za piece w prywatnych lokalach spoczywa na właścicielach lub użytkownikach lokali.**

16. Co zrobić, jeśli sąsiad pali odpadami?

Można zgłosić sprawę jako interwencję na Policję lub złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia wykroczenia (postępowanie w sprawie wykroczenia), albo do Urzędu Miejskiego (postępowanie administracyjne). Wskazane jest podanie dat, godzin i rodzaju spalanych materiałów (opisane zdjęcia) – to ułatwia organowi podjęcie działań.

17. Jakie dokumenty warto mieć pod ręką podczas kontroli?

- instrukcja obsługi pieca,
- deklaracja zgodności lub świadectwo klasy emisyjnej,
- dowód złożenia deklaracji w CEEB,
- protokoły poprzednich przeglądów kominiarskich.

18. Czy mogę spalać pellet lub brykiet?

Tak, jeśli są to **produkty dopuszczone do spalania w kotłach zgodnych z uchwałą antysmogową.** Należy korzystać tylko z certyfikowanego paliwa.

19. Jakie są najczęstsze błędy mieszkańców?

- brak dokumentów potwierdzających klasę pieca,
- spalanie drewna pochodzącego z remontów lub odpadów,
- brak corocznych przeglądów kominiarskich,
- ignorowanie pism urzędowych, wezwań i kontroli,
- brak aktualizacji deklaracji w CEEB lub niezłożenie deklaracji w ogóle.

20. Jak mogę się przygotować do kontroli, aby była bezproblemowa?

- zapewnij dostęp do pieca i przewodów kominowych,
- przygotuj dokumenty techniczne i eksploatacyjne urządzenia,
- miej aktualne potwierdzenie deklaracji CEEB,
- stosuj paliwo dopuszczone w uchwale antysmogowej,
- wykonuj coroczne przeglądy kominarskie.

21. Czy kontrola musi być zapowiedziana?

Nie. Zgodnie z przepisami organ **nie ma obowiązku wcześniejszego informowania właściciela ani użytkownika nieruchomości o planowanej kontroli.**

Planowanie kontroli jest **wewnętrzną czynnością organizacyjną organu**, mającą na celu określenie miejsca, zakresu i czasu kontroli.

W praktyce kontrola może odbyć się w sposób nieprzewidziany przez właściciela lub użytkownika, a utrudnianie jej przeprowadzenia może skutkować konsekwencjami prawnymi.

22. Czy kontrola może być przeprowadzona „zza biurka”?

Nie. Skuteczna kontrola wymaga **stwierdzenia stanu faktycznego na miejscu**, obejrzenia urządzeń grzewczych, przewodów kominowych i dokumentów.

Działania „zza biurka” (tylko na podstawie zgłoszeń lub zdjęć) **nie zastępują kontroli w terenie**, ale mogą stanowić uzupełnienie informacji.

23. Czy organ może wzywać mieszkańca do siedziby urzędu, aby okazać dokumenty lub zdjęcia pieca?

Tak, w określonych przypadkach. Organ może:

- wzywać właściciela lub użytkownika do urzędu w celu okazania **dokumentów technicznych, świadectw klasy emisyjnej lub dokumentacji CEEB**,
- żądać przesłania zdjęć lub innych dowodów, jeśli **nie jest możliwe stwierdzenie stanu faktycznego podczas kontroli w nieruchomości.**

Jednak **podstawowym źródłem informacji pozostaje kontrola na miejscu**, a wezwanie do urzędu nie zastępuje obowiązku umożliwienia wstępu na teren nieruchomości.